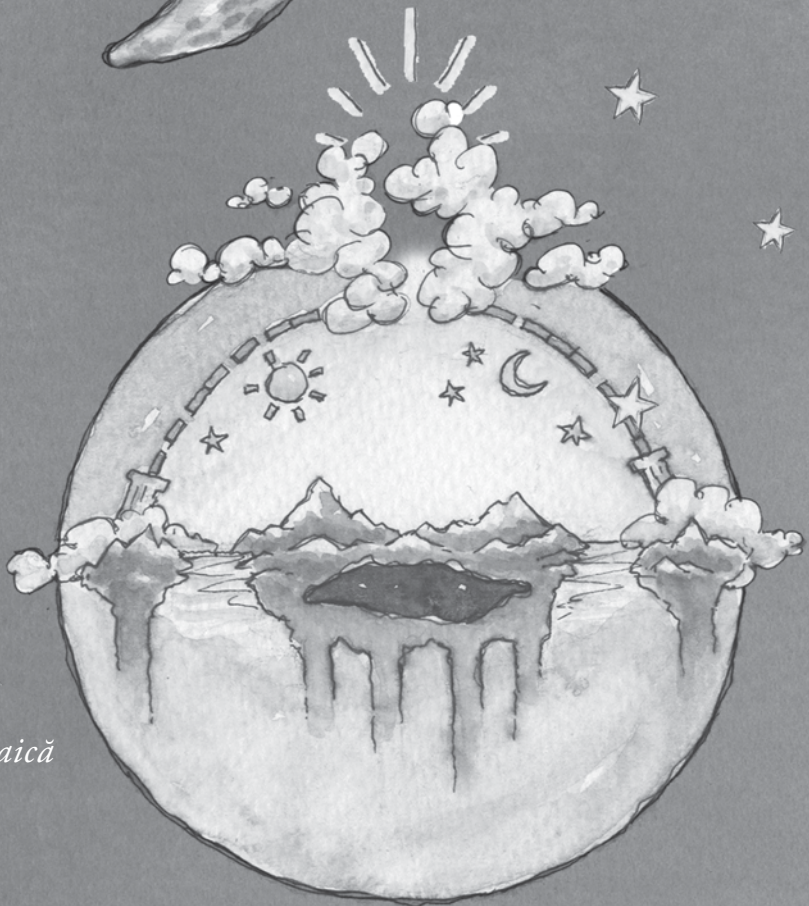
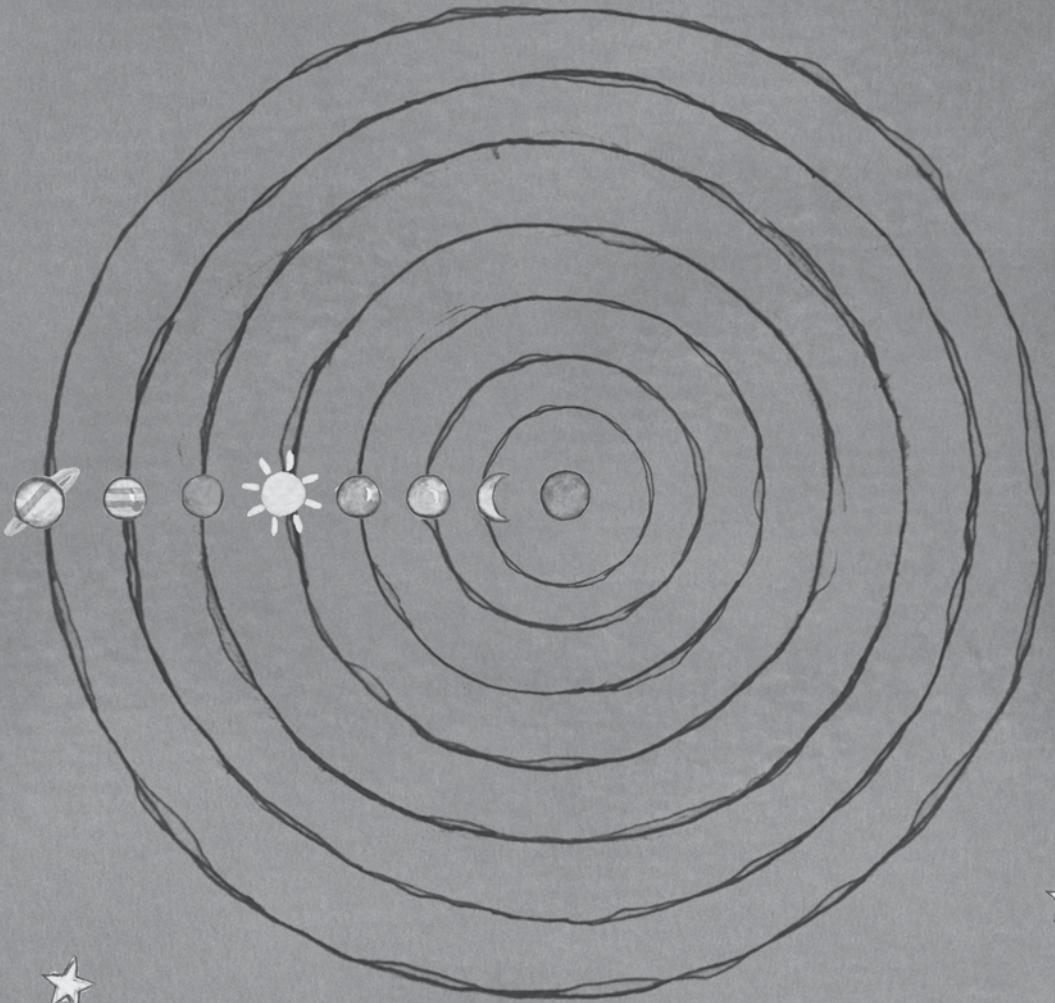

*Viziunea asiatică
despre lume*

*Viziunea ebraică
despre lume*

*Universul în viziunea
lui Ptolemeu*

WILLIAM ȘI SECRETELE UNIVERSULUI

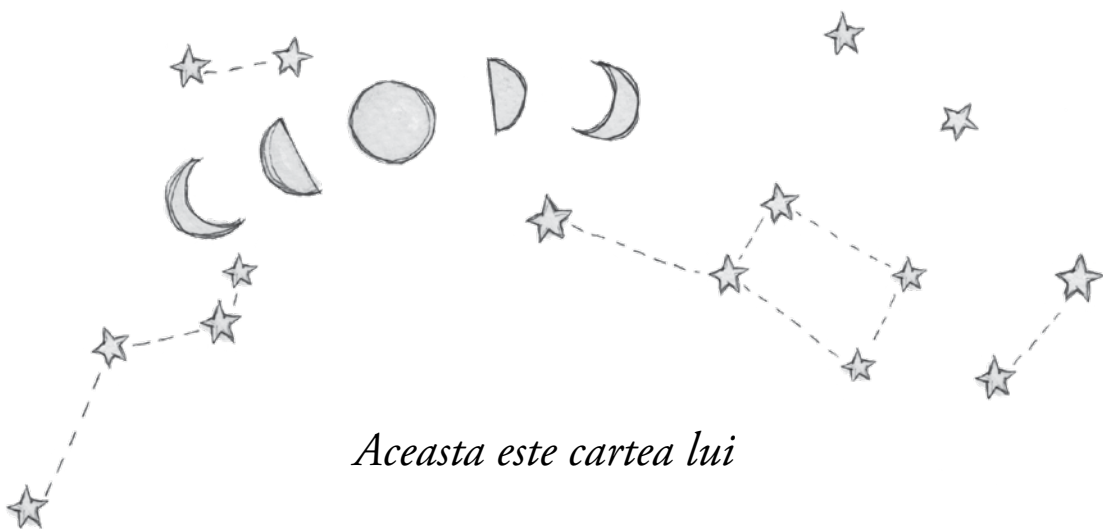
Carte apărută cu sprijinul
Danish Arts Foundation

Danish Arts
Foundation

Autoarea daneză Gertrude Kiel scrie captivant despre subiecte care ne aprind imaginația. Timpul i-a stârnit interesul în asemenea măsură, încât și-a petrecut mulți ani cercetându-l. Teza ei de masterat în literatură comparată și studii culturale vorbește despre ceasuri, mai precis despre forma lor și despre cum intră acestea în relație cu concepțiile moderne despre timp și le influențează. Romanul ei de debut, *Goana după timp* (2012), este un amestec foarte interesant de cercetare științifică și imaginație. Cea mai recentă carte a sa, *William și secretele universului* (2018), își află, de asemenea, inspirația la granița dintre știință și literatură și a stârnit entuziasmul a numeroși cititori, fiind tradusă în unsprezece limbi și nominalizată pe lista scurtă la „Wissensbuch des Jahres 2022“ (Cartea de informare a anului 2022) de către *Wissenschaft Magazine*.

Ilustratoarea și autoarea norvegiană Gunvor Rasmussen, cunoscută pentru minunatele sale ilustrații în acuarelă, a studiat arta la Londra, la Central Saint Martins, și comunicarea vizuală la Academia de Arte și Design din Bergen. A debutat în 2007 cu o carte pentru copii, și de atunci i-au urmat multe altele. În prezent, conduce o galerie de artă în Bryggen, Norvegia.

Aceasta este cartea lui

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar.

Redactor: Ana Alfianu
Tehnoredactare și copertă: Andreea Dobreci
Corector: Alina Dincă

Tipărit la Art Group Publishing

Gertrude Kiel
Hvad himlen kan fortælle os: videnskabs historier for børn
Copyright © 2018 By Gertrude Kiel and Gunvor Rasmussen

© HUMANITAS, 2024, pentru prezenta versiune în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Kiel, Gertrude
William și secretele universului: povești științifice
pentru copii / Gertrude Kiel; il. de Gunvor Rasmussen;
trad. din daneză de Georgiana Bozîntan. –
București: Humanitas, 2024

Index

ISBN 978-973-50-8324-3

I. Rasmussen, Gunvor (il.)

II. Bozîntan, Georgiana (trad.)

821.113.3

087.5

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0723.684.194

GERTRUDE KIEL

WILLIAM ȘI SECRETELE UNIVERSULUI

Povești științifice pentru copii

Ilustrații de Gunvor Rasmussen

Traducere din daneză de Georgiana Bozîntan

DESPRE MARI DESCOPERIRI
ȘI DESPRE CURIOSITATEA OMULUI.
DESPRE NOI VIZIUNI ASUPRA LUMII
ȘI PĂMÂNTULUI CARE SE MIȘCĂ,
DESPRE NOI MODURI DE A PRIVI,
DESPRE ORBITELE PLANETELOR,
DESPRE LUNETE MAGICE,
VITEZA LUMINII,
MISTERUL ATRACȚIEI UNIVERSALE
ȘI MULTE, MULTE ALTELE
POVESTITE DE
MOROCĂNOASA
MĂTUȘĂ GUNVOR
NEPOTULUI EI,
WILLIAM,
ÎN TIMPUL UNEI SĂPTĂMÂNI
DESPRE CARE-ȘI ÎNCHIPUIE EL
CĂ O SĂ FIE CEA MAI URĂTĂ DIN VIAȚA LUI.

Dar știți ce? N-o să fie deloc
așa cum își închipuie William.

(În ciuda faptului că mătușa Gunvor
folosește o mulțime de cuvinte compli-
cate. Câteva dintre cuvintele acestea
am încercat să le explic la sfârșitul
cărții. Iar după fiecare capitol am
rezumat puțin lucrurile despre care
vorbesc ea și William.)

Distracție plăcută!

Cuprins

	CAPITOLUL 1	Morocănoasa mătușă Gunvor	9
	CAPITOLUL 2	Ce ne poate spune cerul.	19
		INFORMAȚII despre astronomie	45
	CAPITOLUL 3	Pământul se pune în mișcare	47
		INFORMAȚII despre Nicolaus Copernic	69
	CAPITOLUL 4	O nouă viziune despre lume	71
		INFORMAȚII despre Tycho și Sophie Brahe, Johannes Kepler	106
	CAPITOLUL 5	Luneta magică.	109
		INFORMAȚII despre Galileo Galilei	131
	CAPITOLUL 6	Viteza luminii	133
		INFORMAȚII despre Ole Rømer	179
	CAPITOLUL 7	Misterul atracției universale	181
		INFORMAȚII despre Isaac Newton	227
	CAPITOLUL 8	Cântecul stelelor	229
	CUVINTE COMPLICATE	. . . . .	243
	MULȚUMIRILE AUTOAREI	. . . . .	251

CAPITOLUL I

Morocănoasa mătușă Gunvor – sau începutul celel mai urâte vacanțe de vară din lume

GUNVOR, MĂTUȘA LUI WILLIAM, nu era genul de mătușă care să facă clătite. Sau să deseneze. Sau să te ducă în excursii și să se intereseze cum îi cheamă pe prietenii tăi cei mai buni. Sau dacă e distractiv să joci fotbal ori să te cațări în copaci. Nici vorbă. Ea NU putea suferi copiii, iar William nici măcar nu era sigur că poate suferi pe cineva.

Te gândești că poate lui William nu-i păsa. Dar n-avea cum să nu-i pese. Pentru că cea mai mare problemă cu mătușă Gunvor e că era singura lui rudă. Adică în afară de părinți.

Sigur, dac-ai avea o familie numeroasă – mătuși, unchi, bunici, verișori, verișoare –, te-ai descurca cumva cu singura mătușă morocănoasă, corect? Dar, când e singura mătușă pe care-o ai, fără bunici și tot restul, și când tatăl tău e medic și e delegat în Etiopia, și când mama ta trebuie să meargă la niște cursuri toată săptămâna,

o săptămână ÎNTREAGĂ, în mijlocul vacanței de vară, iar singura rudă pe care o ai e morocănoasa mătușă Gunvor, atunci asta poate să devină o mică problemă.

— Deci s-a rezolvat, i-a zis mama lui William după ce a închis telefonul, zâmbindu-i ca să-l înveselească. Mătușă Gunvor poate să stea cu tine. Sigur o să te distrezi fantastic.

Asta era o minciună. Și o știa și mama lui foarte bine. William auzise convorbirea și s-a prins că mătușă Gunvor nu era din caleafară de încântată că avea să locuiască la ea o săptămână întreagă.

Așa că William stătea acum în pragul casei mici și stranii a mătușii Gunvor, ținând-o pe mama lui cu o mână și cărând un rucsac în cealaltă, și se întreba cum poate cineva să se simtă atât de gol când are mâinile pline.

